

บุหรี่ไฟฟ้า

9 สาเหตุ

ที่ทำให้ “บุหรี่ไฟฟ้า”
เป็น “สินค้าต้องห้าม”

ปัจจุบันมีถึง 32 ประเทศ ที่ออกกฎหมายห้ามนำเข้าและห้ามจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับบุหรี่ไฟฟ้า รวมถึงไทย

ด้วยเจตจำนงเพื่อปกป้องสุขภาพของประชาชน และป้องกันไม่ให้เกิดการเริ่มสูบบุหรี่ในคนที่ไม่เคยสูบบุหรี่มาก่อน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน รวมทั้ง เพื่อไม่ให้เกิดการควบคุมยาสูบที่มีอุปสรรคมากอยู่แล้ว ประสบปัญหา มากยิ่งขึ้น

อะไรคือเหตุผลเบื้องหลังที่ทำให้นานาชาติประเทศพร้อมใจกัน “ห้าม” บุหรี่ไฟฟ้า

คำตอบที่ชัดเจนมีอยู่ในเอกสารฉบับนี้...

32 ประเทศที่ห้ามขายบุหรี่ไฟฟ้าทุกรูปแบบ (ที่รายงานต่อ WHO)

1. อาร์เจนตินา	11. อัฟกานิสถาน	22. กาตาร์
2. บาห์เรน	12. ออสเตรเลีย	23. สิงคโปร์
3. บราซิล	13. จอร์แดน	24. ศรีลังกา
4. บูร์กินาฟาโซ	14. คูเวต	25. ตุรกี
5. ติมอร์-เลสเต	15. เม็กซิโก	26. สาธารณรัฐอาหรับเอมิเรตส์
6. ฟิลิปปินส์	16. โมร็อกโก	27. ไทย
7. ฮ่องกง	17. เนเธอร์แลนด์	28. คิมเบอร์ลี-เลสเต
8. อินเดีย	18. นิวซีแลนด์	29. เซเชลล์
9. อิตาลี	19. ปาเลสไตน์	30. ยูกันดา
10. จีน	20. โอมาน	31. อุรุกวัย
	21. ปานามา	32. เวเนซุเอลา

ประเทศไทยห้ามขายบุหรี่ไฟฟ้าด้วยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาสูบ

1. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้การนำเข้าและจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2557
2. คำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ฉบับที่ 9/2558
3. พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560
4. พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560

บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามเพราะ... 1. มุ่งเป้าหมายเด็กและเยาวชน

ถึงแม้บริษัทบุหรี่อ้างว่าบุหรี่ไฟฟ้าถูกออกแบบและผลิตขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้ใหญ่ที่สูบบุหรี่ธรรมดา แต่ข้อมูล “วงใน” กลับชี้ชัดว่า ยังแอบแฝงกลุ่มเด็กเยาวชนเป็นเป้าหมายทางการตลาดด้วย

หลักฐานสำคัญก็คือ **ข้อมูลจากเอกสารลับของบริษัทบุหรี่** ที่ถูกศาลสั่งให้เปิดเผยออกมานั้นเอง ตัวอย่างเช่น

“หากจะไม่ให้บริษัทเราอยู่รอดและก้าวต่อไป เราจะต้องช่วงชิงส่วนแบ่งตลาดที่เป็นเยาวชนมาเป็นของเราในระยะยาว ดังนั้นเราจะต้องออกบุหรี่ยี่ห้อใหม่ ๆ ให้มีรูปลักษณ์เข้าขาวใจผู้สูบบุหรี่อายุน้อย ๆ” (ที่มา บริษัทยาสูบ R.J. REYNOLDS)

และ “วัยรุ่น คือกลุ่มลูกค้าสำคัญของบริษัทบุหรี่ สถานการณ์ทางธุรกิจของบริษัทเรานักเรียนระดับมัธยมปลาย” (ที่มา บริษัทยาสูบ LORILLARD)

ข้อมูลที่ผู้ค้าบุหรี่สื่อสารกันภายในแวดวงเหล่านี้บ่งบอกชัดเจนว่า เด็กและเยาวชนเป็น “เหยื่อ” หรือลูกค้ารายใหม่ของบริษัทบุหรี่เจาะจงไล่ล่าอย่างไม่ลดละ เพื่อทดแทนลูกค้ารายเก่าที่เลิกบุหรี่และเสียชีวิตไปนั่นเอง

และสิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศที่บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าถูกกฎหมายได้สะท้อนให้เห็นว่า จุดมุ่งหมายดังกล่าวสำเร็จ สมดังเป้าหมาย เพราะปรากฏหลักฐานมากมายว่า ผู้ใช้บุหรี่ไฟฟ้าส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชน

อย่างเช่น ผลการสำรวจใน สหรัฐอเมริกา พบว่า หลังจากที่บุหรี่ไฟฟ้าเข้ามาวางจำหน่าย อัตราการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในนักเรียนมัธยม ระหว่างปี พ.ศ.2554-2561 เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด คือ มากกว่า 900 เท่าตัว ต่อมา ในปี พ.ศ.2562 พบการใช้บุหรี่ไฟฟ้าในนักเรียนชั้นมัธยมตอนปลาย ร้อยละ 27.5 และมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 10.5 โดยคิดเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 5.2 ล้านคน และยังพบว่าร้อยละ 40 ของวัยรุ่นอายุ 18-24 ปี ที่สูบบุหรี่ไฟฟ้า ไม่เคยสูบบุหรี่ธรรมดามาก่อน

แรงดึงดูดที่ทำให้เด็กและเยาวชนหันมาเข้าสู่วงจร สอง-สูบ-คิดบุหรี่ไฟฟ้า เกิดจากความพยายามทุกวิถีทางที่จะกวาดต้อนลูกค้ารายใหม่กลุ่มนี้ ด้วยกลยุทธ์การตลาดที่ออกแบบมาอย่างแพรวพราว เช่น

- **การออกแบบผลิตภัณฑ์** ให้มีรูปลักษณ์ทันสมัย บางชนิดมีลักษณะคล้ายอุปกรณ์ที่นักเรียน นักศึกษาต้องใช้ เช่น ปากกา หรือ USB FLASH DRIVE ฯลฯ ที่สะดวกในการพกพา
- **การปรุงแต่งกลิ่นและรสชาติของน้ำยา** ด้วยกลิ่นที่เด็กและเยาวชนชื่นชอบ เช่น กลิ่นผลไม้ อาหาร ขนม ลูกอม หรือเครื่องสำอางกลิ่นอาย
- **การโฆษณาบนสื่อสังคมออนไลน์สารพัดวิธี** เช่น การนำเน็ตไอดอล หรืออินฟลูเอนเซอร์ (INFLUENCER) มาสูบบุหรี่ไฟฟ้า แนะนำสินค้า หรือสาธิตวิธีใช้งาน การมีพรีเซนเตอร์ประจำเพจ การบอกต่อ ฯลฯ
- **ส่งเสริมการขายอย่างหนัก** ด้วยการลด แลก แจก แถม หรือเน้นย้ำว่าเป็นรุ่นพิเศษ มีจำนวนจำกัด (LIMITED EDITION) เป็นต้น

บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามเพราะ... **2. เป็นสะพานสู่การสูบบุหรี่แบบถาวร**

ปัจจุบันมีงานวิจัยจำนวนมากทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทย ที่พบตรงกันว่าบุหรี่ไฟฟ้าเป็นต้นทาง (GATEWAY) ไปสู่การสูบบุหรี่จริง

ในต่างประเทศ ผลการรวบรวมงานวิจัยจำนวน 7 ชิ้น จากสหรัฐอเมริกา ที่ศึกษาในเยาวชนอายุระหว่าง 14-30 ปี พบว่า เยาวชนที่เคยทดลองสูบบุหรี่ไฟฟ้ามีแนวโน้มที่จะสูบบุหรี่จริงรวมค่าสูงขึ้นไป 3.5 เท่า และเยาวชนที่สูบบุหรี่ไฟฟ้าเป็นประจำมีแนวโน้มที่จะสูบบุหรี่จริงรวมค่าสูงขึ้นไป 4.3 เท่า

สอดคล้องกับการวิจัยใน **สหราชอาณาจักร** จำนวน 3 ชิ้น ที่ศึกษาในเยาวชน อายุระหว่าง 11-18 ปี พบว่า เยาวชนที่สูบบุหรี่ไฟฟ้ามีแนวโน้มที่จะสูบบุหรี่จริงรวมค่าสูงขึ้นไปถึง 6 เท่า

ในประเทศไทย มีผลการศึกษาในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล เมื่อปี พ.ศ. 2563 ด้วยวิธีการจัดสนทนากลุ่ม (FOCUS GROUP) กับเยาวชน ทั้งที่สูบและไม่สูบบุหรี่ จำนวน 20 คน พบว่า กลุ่มเยาวชนที่สูบบุหรี่ให้ความเห็นว่า

“บุหรี่ กับ POD (บุหรี่ไฟฟ้า) แทนกันไม่ได้ ถ้าให้เลือก เลือกบุหรี่ธรรมดาปกติ เพราะแน่นกว่า สูด POD (บุหรี่ไฟฟ้า) บ่อย ๆ มันเสียน เด็กบางคนสูบบุหรี่ไฟฟ้าก่อนแล้วกลับมาสูบบุหรี่ธรรมดา”

ข้อความนี้ “ถอดรหัส” ได้ว่า บุหรี่ไฟฟ้า เป็นเสมือนตัวกระตุ้นที่ทำให้เด็กและเยาวชนบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบเพิ่มขึ้นนั่นเอง

นอกจากนี้ อุปกรณ์การสูบบุหรี่ไฟฟ้าหรือตัวน้ำยาเคมื่บบุหรี่ไฟฟ้า ยังเอื้อให้ผู้สูบบุหรี่สามารถนำสารเสพติดอื่นมาผสมได้อีกด้วย

ข้อมูลเหล่านี้ ยืนยันว่าเด็กและเยาวชนที่ไม่เคยสูบบุหรี่มาก่อนที่ได้ลองสูบบุหรี่ไฟฟ้า มีโอกาสเสี่ยงที่จะพัฒนาไปสูบบุหรี่ธรรมดาในอนาคตสูงขึ้นไป 2-12 เท่าเลยทีเดียว

บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามเพราะ... **3. เต็มไปด้วยสารเคมี ที่ทำลายสุขภาพ**

“การที่บริษัทบุหรี่อ้างว่าบุหรี่ไฟฟ้ามีสารเคมีที่มีอันตรายน้อยกว่าไม่ได้แปลว่าบุหรี่ไฟฟ้าปลอดภัยต่อสุขภาพ”

นั่นคือคำเตือนจากองค์การอนามัยโลก (WHO) ถึงอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้า

นอกจากนี้ องค์การอนามัยโลกเตือนสำหรับคนอีกเรื่องหนึ่งว่า

“**บุหรี่ไฟฟ้ามีสารพิษหลายชนิดที่สูงกว่าบุหรี่ยธรรมดา และสารพิษบางชนิดในบุหรี่ไฟฟ้าบางชนิด ไม่เคยพบมาก่อนในบุหรี่ยธรรมดา**”

ทุกวันนี้มีหลักฐานมากมายที่วงการแพทย์ยอมรับ แสดงให้เห็นอันตรายจากการสูบบุหรี่ไฟฟ้าต่อสุขภาพ เช่น **อันตรายต่อปอดและระบบทางเดินหายใจ อันตรายต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด และเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็ง ตลอดจนอุบัติเหตุการระเบิด** จากผลการระบาดวิทยาทางปอดที่เกี่ยวข้องกับการใช้หรือการสูดไอของบุหรี่ไฟฟ้า (E-CIGARETTE OR VAPING PRODUCT USA-ASSOCIATED LUNG INJURY : EVALI)

อันตรายเหล่านี้ นำไปสู่การเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและเสียชีวิตในสหรัฐอเมริกาสูงขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

สำหรับประเทศไทย ผลการตรวจวิเคราะห์สารเคมีในผลิตภัณฑ์ยาสูบ ประเภทบารากูไฟฟ้า จำนวน 8 รายการ ได้แก่ บารากูไฟฟ้าในรูปแบบแท่ง จำนวน 2 รายการ และบารากูไฟฟ้าในรูปแบบซองเหลว จำนวน 6 รายการ พบสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ได้แก่ โครเมียม แมงกานีส ทองแดง สังกะสี สารหนู แคดเมียม สารปรอท ตะกั่ว โพรไพลีน ไกคอล เบนทอล โซโคเลเฮกซานอล และกลีเซอรอล โดย 12 ชนิดในจำนวนนี้เป็นรายการเดียวกับรายงานสารเคมี/โลหะหนักที่เป็นอันตราย (HARMFUL AND POTENTIALLY HARMFUL SUBSTANCE ESTABLISHED LIST) ของ องค์การอาหารและยาสหรัฐอเมริกา ถึง 12 รายการ

สารดังกล่าวมีทั้งโลหะหนักที่เป็นสารอันตราย และสารก่อมะเร็ง

คือ โครเมียม แคดเมียม สารหนู และตะกั่ว ขณะที่ สารในกลุ่มโลหะหนัก 5 ชนิด คือ เหล็ก นิกเกิล ทองแดง สังกะสี และตะกั่ว ซึ่งหลุดละลายจากขดลวดที่ทำให้ร้อนจากแบตเตอรี่ของอุปกรณ์บุหรี่ไฟฟ้าไปยังน้ำยาบุหรี่ไฟฟ้า ยังสามารถหลุดละลายเพิ่มขึ้นตามการไหลของอากาศและความเข้มข้นของนิโคติน

Lorem ipsum

**นอกจากนี้ สารปรุงแต่งในน้ำยาบุหรี่ไฟฟ้า
ส่งผลให้เสพติดบุหรี่ไฟฟ้าง่ายขึ้น
และเลิกสูบบุหรี่ยากขึ้นอีกด้วย**

บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามเพราะ... **4. เป็นแหล่งสารเสพติดพิษร้าย** **ชื่อ “นิโคติน”**

นิโคตินเป็นสารอันตรายที่พบอยู่ทั้งในบุหรี่ยุคทุกชนิด รวมถึงบุหรี่ไฟฟ้า โดยทำหน้าที่เป็นตัวชักนำให้เกิดอาการเสพติด

นิโคตินสามารถเข้าสู่สมองได้ภายในเวลาเพียง 7 วินาที เมื่อเข้าสู่ร่างกาย โดยทำให้ร่างกายหลั่งสารโดปามีน (DOPAMINE) เข้าสู่ระบบประสาท ทำให้เกิดภาวะการเสพติด และอาการถอนนิโคติน ซึ่งทำให้การเลิกบุหรี่เป็นไปได้ยาก

ยิ่งไปกว่านั้น นิโคตินยังเป็นสารที่ก่ออันตรายต่ออวัยวะต่างๆ ทั้งทั้งร่างกาย โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสมองของทารก เด็ก และเยาวชน ในส่วนที่ควบคุมเกี่ยวกับความจำ สติปัญญา และพฤติกรรม ส่งผลให้สมองมีความพร้อมที่จะติดยาเสพติดชนิดอื่นๆ

ข้อมูลที่ทุกคนจำเป็นต้องรู้คือ นิโคตินในบุหรี่ไฟฟ้าเป็นยาพิษที่ใช้เป็นส่วนผสมในยาฆ่าแมลง นอกจากนี้ นิโคตินยังเป็นอันตรายและส่งผลกระทบต่อชีวิตของผู้สูบบุหรี่และคนรอบข้าง ไม่ปราณีแม้แต่ทารกที่ไว้เคียงส่านับตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ดังเห็นได้จากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับนิโคติน ดังต่อไปนี้

- เป็นอันตรายต่อหลอดเลือดทั่วร่างกาย ทำให้หัวใจเต้นเร็ว ความดันเลือดสูง หัวใจบีบตัวแรง อาจก่อให้เกิดโรคหัวใจ
- ทำให้แผลหายช้า เนื่องจากนิโคตินทำให้เลือดไปเลี้ยงผิวหนังหดรัดตัว ทำให้ผิวหนังได้รับออกซิเจนน้อยลง
- กระตุ้นให้เซลล์มะเร็งโตเร็วขึ้น
- มีผลเสียต่อเด็กในครรภ์และก่ออันตรายต่อทารกแรกเกิด โดยทำให้ทารกได้รับเลือดและออกซิเจนน้อยลง ทำให้น้ำหนักตัวของทารกน้อยลง มีความผิดปกติในโครงสร้างและการทำงานของสมองทารกในครรภ์
- เป็นสารที่มีอำนาจเสพติดรุนแรงเหมือนกับการเสพติดเฮโรอีนหรือโคเคน โดยเยาวชนที่เข้าถึงบุหรี่ 10 คน จะมี 7 คน ติดยาสูบไปตลอดชีวิตและอีก 3 คน เลิกบุหรี่ได้ แต่ใช้เวลาเฉลี่ยถึง 20 ปี จึงจะเลิกได้สำเร็จ
- มีงឹกได้ถึงระดับจิตได้สำนึกและระดับฮีน โดยนิโคตินสามารถเข้าสู่สายรกผ่านไปที่ต่อมเพศของทารก แล้วทำให้เกิดฮีนโธรมานำให้เด็กที่คลอดออกมามีอาการ หรือต้องการเสพนนิโคตินแล้วรีบรื้อย และเมื่อมีครอบครัวต่อไปแล้วยังคงอยู่ในวงจรแบบนี้ต่อไปก็จะเป็นเสมือนการถ่ายทอดพันธุกรรมสืบทอดรุ่นต่อไป

บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามเพราะ... **5. ไม่ใช่ตัวช่วยแต่กลับซ้ำเติมคนคิดเลิกบุหรี่**

บุหรี่ไฟฟ้าไม่ได้ช่วยให้เลิกบุหรี่ได้จริง และถึงแม้ว่าผู้สูบบุหรี่สามารถเลิกบุหรี่ได้ ก็กลับกลายเป็นหันมาคิดบุหรี่ไฟฟ้าแทน หรือกลายเป็นสิ่งหอมควันที่สูบทั้งบุหรี่ไฟฟ้าและบุหรี่ธรรมดา (DUAL USE)

ผลจากการสำรวจประชากรเรื่องบุรุษกับสุขภาพของสหรัฐอเมริกา หรือ PATH STUDY (POPULATION ASSESSMENT OF TOBACCO AND HEALTH STUDY) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 45,971 คนทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี 2556 ค่ะเนื่องทุกปีจนถึงปัจจุบัน ได้เปรียบเทียบผลของการเลิกสูบบุหรี่ โดยใช้บุหรี่ไฟฟ้า กับไม่ใช้บุหรี่ไฟฟ้า โดยใช้ยาช่วยเลิกบุหรี่ หรือใช้วิธีหักดิบ ทั้งในกลุ่มคนที่สูบบุหรี่เป็นประจำและสูบเป็นครั้งคราว

หลังจากการติดตามผลอย่างน้อย 12 เดือน ผู้วิจัยได้สรุปข้อค้นพบสำคัญไว้ 2 ประเด็น คือ

- การใช้บุหรี่ไฟฟ้าไม่ช่วยให้เลิกสูบบุหรี่ดีกว่าการที่ไม่ใช้บุหรี่ไฟฟ้า
- สองในสาม ของกลุ่มที่เลิกสูบบุหรี่ธรรมดาหลังจากเปลี่ยนมาสูบบุหรี่ไฟฟ้า ไม่สามารถเลิกสูบบุหรี่ไฟฟ้าได้ กลายเป็นยังงคงคิดนิโคตินจากบุหรี่ไฟฟ้า

หลักฐานนี้แสดงให้เห็นว่า การที่ผู้สูบบุหรี่เลือกใช้บุหรี่ไฟฟ้าเองโดยไม่มีแพทย์กำกับดูแลนั้น ไม่ช่วยให้เลิกสูบบุหรี่ได้ดีไปกว่าการใช้ยาช่วยเลิกบุหรี่ แผ่นแปะนิโคติน หรือการหักดิบ ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้อยู่ทั่วไปในปัจจุบัน

ยิ่งไปกว่านั้น ยังทำให้ผู้สูบบุหรี่คิดนิโคตินจนเลิกใช้บุหรี่ไฟฟ้าไม่ได้ หรือยังต้องสูบบุหรี่ธรรมดาไปกับบุหรี่ไฟฟ้าอีกด้วย

สำหรับงานวิจัยที่ระบุว่าบุหรี่ไฟฟ้าช่วยให้เลิกบุหรี่ได้ดีกว่าการใช้ผลิตภัณฑ์นิโคตินทดแทนนั้น ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยที่มีการควบคุมทางการแพทย์อย่างเคร่งครัด โดยให้ผู้สูบบุหรี่ไฟฟ้าเพื่อเลิกสูบบุหรี่ต้องมาพบแพทย์เพื่อให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ

ถึงกระนั้นก็ตาม ในที่สุดกลับพบว่ากลุ่มผู้ใช้บุหรี่ไฟฟ้าเพื่อเลิกสูบบุหรี่ส่วนใหญ่ ถึง ร้อยละ 80 คิดนิโคตินจากบุหรี่ไฟฟ้าจนเลิกใช้บุหรี่ไฟฟ้าไม่ได้

บทลงเอยก็คือ คนส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ 55-85 ที่สูบบุหรี่ไฟฟ้ายังคงสูบบุหรี่ธรรมดาต่อไป จนกลายเป็นสูบทั้ง 2 อย่าง

เมื่อก้าวไปสู่สถานะ DUAL USE แล้ว สิ่งทีรออยู่ก็คือ ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ เพิ่มสูงขึ้นกว่าการสูบบุหรี่แบบใดแบบหนึ่งเพียงอย่างเดียว เช่น เสี่ยงต่อโรคหัวใจ และหลอดเลือดสูงกว่าคนไม่สูบบุหรี่ 3 เท่า และสูงกว่าคนสูบบุหรี่ธรรมดาอย่างเดียว 2 เท่า!

บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามเพราะ... **6. สังคมสูญเสียมากกว่าได้ประโยชน์**

จากการศึกษาวิจัยในประเทศที่เปิดให้นำเข้าและจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า พบว่า มาตรการนี้ทำให้สังคมสูญเสียมากกว่าได้ประโยชน์

ข้อมูลสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงการ “ได้ไม่คุ้มเสีย” อย่างชัดเจนก็คือ เมื่อมีคนใช้บุหรี่ไฟฟ้าเพื่อเลิกสูบบุหรี่ได้สำเร็จ 1 คน จะมีเด็กและเยาวชน 81 คน ที่เข้ากลางองใช้บุหรี่ไฟฟ้า แล้วพัฒนาไปสู่การสูบบุหรี่ธรรมดา

สรุปผลก็คือ บุหรี่ไฟฟ้าสร้างความเสี่ยงต่อสุขภาพแก่ประชากรโดยรวมมากกว่าให้ผลดี

ข้อมูลนี้ ทำให้พึงตระหนักว่า การกำหนดนโยบายใดๆ โดยเฉพาะนโยบายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของประชาชนนั้น รัฐบาลควรพิจารณา ผลลัพธ์สุทธิต่างสาธารณสุข (NET PUBLIC HEALTH OUTCOME) เสมอ

ในการนิยามนโยบายการควบคุมบุหรี่ไฟฟ้า ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ขึ้น การที่จะตัดสินใจกำหนดนโยบายว่าควรเปิดให้นำเข้าและจำหน่ายหรือไม่เก็บ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนและเท่าทันข้อเท็จจริง ทั้งผลกระทบต่อผู้สูบบุหรี่และผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของประเทศ

แม้บริษัทบุหรี่อ้างว่า บุหรี่ไฟฟ้าถูกออกแบบและผลิตขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกในการลดอันตรายให้กับผู้ใหญ่ที่สูบบุหรี่ธรรมดา แต่ปัจจุบันก็ยังไม่มียกเว้นเพียงพอที่จะสนับสนุนค่ากำรอ้างว่ามีให้เป็นที่เชื่อถือยอมรับได้

ตรงกันข้าม กลับมีหลักฐานจำนวนมากที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบของการใช้บุหรี่ไฟฟ้าในเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ตอนต้นที่ไม่สูบบุหรี่ อีกทั้งยังกลายเป็นชนวนชักนำคนกลุ่มนี้ไปสู่การสูบบุหรี่ธรรมดา

ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้อที่ 5 แล้ว

บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามเพราะ... **7. งานควบคุมยาสูบ จะ “ถอยหลังเข้าคลอง”**

ปัจจุบันนี้ ประเทศไทยมีกำลังบุคลากรและงบประมาณเพื่อดำเนินงานควบคุมยาสูบอย่างจำกัด ดังนั้น การยกเลิกมาตรการห้ามนำเข้าและห้ามจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าจะเพิ่มภาระให้กับงานควบคุมการบริโภคยาสูบของประเทศไทยอย่างมาก

เมื่อพิจารณาจากสถานการณ์การระบาดของยาสูบ ที่มีด้วยกัน 4 ระยะ ประเทศไทยจัดอยู่ในระยะกลางคือ เป็นระยะที่จำนวนผู้สูบบุหรี่ยังมีแนวโน้มลดลงไม่ชัดเจน ช้ำยังอาจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องนำกำลังบุคลากรและงบประมาณที่ไปใช้ควบคุมยาสูบให้มีประสิทธิภาพ ตามแนวทางที่องค์การอนามัยโลกได้ให้คำแนะนำไว้ ที่สำคัญคือ

- (1) มาตรการด้านภาษียาสูบ
- (2) มาตรการควบคุมบุหรี่มีคุณภาพ
- (3) การพัฒนากลไกหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายตาม พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึง การสนับสนุนให้งานควบคุมยาสูบระดับจังหวัดขับเคลื่อนได้อย่างเข้มแข็ง เป็นต้น

ถ้าหากมีการยกเลิกมาตรการห้ามนำเข้าและห้ามจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า ไม่ต้องสงสัยเลยว่าจะเป็นการเพิ่มภาระให้กับงานควบคุมยาสูบของประเทศไทย จนตกอยู่ในสภาพ “ถอยหลังเข้าคลอง” ส่งผลเสียต่อการควบคุมยาสูบในภาพรวมของประเทศ จนยากจะกอบกู้ได้

นอกจากนี้ ยังมีสิ่งที่จะต้องตระหนัก นั่นคือ ระยะเวลาระบาดของยาสูบของประเทศไทยมีความแตกต่างจากหลายประเทศที่ไม่ห้ามนำเข้าและจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า

ตัวอย่างเช่น สหราชอาณาจักร ที่การระบาดของยาสูบอยู่ในระยะท้าย ประกอบกับมีทรัพยากร สมรรถนะการควบคุมยาสูบ และการกำกับดูแลกฎหมายเพื่อการควบคุมยาสูบที่เข้มแข็งกว่าประเทศไทย

ดังนั้น ความพร้อมรับมือต่อมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าจึงไม่มี “สูตรสำเร็จ” ทำนองว่า “ประเทศอื่นเขาทำได้ดี แล้วทำไมเราจะทำอย่างเขาไม่ได้”

เพราะเป็นเรื่องที่แต่ละประเทศต้องประเมินสถานการณ์และความพร้อมของตนเอง ให้สอดคล้องตามสภาพความเป็นจริงอย่างรอบด้าน

เพราะนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้านั้น มีสุขภาพของประชาชนทุกช่วงวัยของประเทศ เป็นเดิมพัน

บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามเพราะ... **8. เป็นวิธีปกป้องเยาวชน จากการเสพติดบุหรี่**

หลักฐานงานวิจัยจากนานาประเทศยืนยันว่า **ประเทศที่ห้ามจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าจะมีอัตราการสูบบุหรี่ไฟฟ้าต่ำกว่าประเทศที่อนุญาตให้ใช้บุหรี่ไฟฟ้า**

ผลการติดตามสถานการณ์ในประเทศไทย ซึ่งห้ามนำเข้าและห้ามจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าแบบเค็ดขนาดนับตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2558 ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ การสูบบุหรี่ไฟฟ้าของเด็กและเยาวชนไทยจึงยังอยู่ในอัตราไม่เพิ่มขึ้น

ดังเห็นได้จากข้อมูลการติดตามเสีาระวังดังต่อไปนี้

- ข้อมูล **สำรวจพฤติกรรมกรรมการบริหารคณาสูบในเด็กและเยาวชนไทย** ที่อายุระหว่าง 13 -15 ปี พ.ศ. 2558 พบว่า เด็กและเยาวชนไทยสูบบุหรี่ไฟฟ้า คิดเป็น ร้อยละ 3.3 โดยเป็นเพศชาย ร้อยละ 4.7 และเพศหญิง ร้อยละ 1.9
- ผลการสำรวจใน **โครงการศึกษาระยะยาวแบบไปข้างหน้าในประเทศไทยเกี่ยวกับรูปแบบการใช้และการจัดหาเครื่องสูม แอลกอฮอล์ บุหรี่ และสารเสพติด ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1** ทั่วประเทศ พ.ศ. 2561 พบข้อมูลสอดคล้องกัน คือ เด็กและเยาวชนไทยที่สูบบุหรี่ไฟฟ้า คิดเป็น ร้อยละ 3.2 โดยเป็นเพศชาย ร้อยละ 5.1 และเพศหญิง ร้อยละ 1.3

สถานการณ์ของประเทศไทย นับว่าแตกต่างจากสถานการณ์ในประเทศที่ไม่ได้ห้ามนำเข้าและห้ามจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าอย่างชัดเจน

ตัวอย่างเช่น สหรัฐอเมริกา ที่มีอัตราการสูบบุหรี่ไฟฟ้า ในนักเรียนมัธยมสหรัฐเพิ่มขึ้นถึง 900 เท่าตัว ระหว่าง ปีพ.ศ. 2554-2561 เป็นต้น

แสดงให้เห็นว่า การห้ามนำเข้าและห้ามจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า คือมาตรการสำคัญในการปกป้องเด็กจากการตกเป็นเหยื่อพิษภัยยาสูบสายพันธุ์ใหม่นี้

บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามเพราะ... **9. ไม่อาจนำชีวิตคนไทย ไปเสี่ยงชำระรอยเดิม**

การกำหนดมาตรการหรือเปลี่ยนแปลงนโยบายใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพต้องเน้นหลักการ **"ปลอดภัยไว้ก่อน"** เสมอ

ปัจจุบัน ยังไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจนถึงอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้าต่อสุขภาพในระยะยาว ดังนั้น รัฐบาลจึงควรยึดหลักป้องกัน ไม่ให้ชำระรอยกับกรณีบุหรี่แบบธรรมดา

อย่าลืมว่า กว่าที่วงการแพทย์จะค้นพบว่าการสูบบุหรี่ทำให้เกิดมะเร็งปอดและอีกสารพัดโรค ที่ส่งผลร้ายแรงต่อสุขภาพ บุหรี่เคยเป็นผลิตภัณฑ์ที่เสกกันอย่างแพร่หลายเป็นเวลายาวนานกว่า 100 ปี

จนเมื่อไม่กี่สิบปีมานี้เอง ที่พิษภัยของบุหรี่และผลิตภัณฑ์ยาสูบได้รับการพิสูจน์จนเป็นที่ประจักษ์ ความรู้เท่าทันต่อความเสี่ยงจากบุหรี่ส่งผลให้นานาประเทศออกกฎหมายและมาตรการควบคุมการเสพ แต่ก็ยังไม่อาจทดแทนหรือขจัดผล ความสูญเสียอย่างมหาศาลที่เกิดขึ้นจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ว่า **"บุหรี่ไม่ใช่สินค้าธรรมดา"** ได้เลย

กรณีของบุหรี่ไฟฟ้า ซึ่งมีข้อมูลที่ยังให้เห็นโทษภัยชัดเจนขึ้นเรื่อย ๆ น่าจะทำให้การยึคนโยบาย **"ปลอดภัยไว้ก่อน"** เป็นแนวทางที่ดีที่สุด

เพราะชีวิตคนไทยมีค่า เกินกว่าจะเอาไปเสี่ยงแบบชำระรอยอดีต

บทสรุป จุดยืนของประเทศไทยควรอยู่ตรงไหน ในเรื่อง **การห้ามนำเข้าและห้ามจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า**

นโยบายควบคุมบุหรี่ไฟฟ้า หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับบุหรี่ไฟฟ้า นั้น มีความแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ เพราะขึ้นกับสถานการณ์การบริโภคยาสูบ และบริบทของประเทศนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้ จึงไม่สามารถอ้างอิงหรือคัดลอกมาตรการของประเทศหนึ่งมาใช้กับอีกประเทศได้

ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ได้กำหนดมาตรการควบคุมบุหรี่ไฟฟ้าที่แตกต่างหลากหลายกันออกไป

นับตั้งแต่ในเรื่องของ "สถานะ"

- 18 ประเทศ จัดบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าอุปโภคบริโภค (CONSUMER PRODUCTS)
- 70 ประเทศ จัดบุหรี่ไฟฟ้าเป็นผลิตภัณฑ์ยาสูบแบบใหม่ (ENDS/E-CIGARETTES OR VAPING PRODUCTS)
- 24 ประเทศ จัดบุหรี่ไฟฟ้าเป็นผลิตภัณฑ์ยาสูบ
- 57 ประเทศ จัดบุหรี่ไฟฟ้าเป็นผลิตภัณฑ์ยาสูบ
- 4 ประเทศ จัดบุหรี่ไฟฟ้าที่มีสารนิโคตินเป็นสารพิษ

เรื่องขอมติการนำเข้าและจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า

- 32 ประเทศ มีมาตรการห้ามจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าทุกรูปแบบ (ที่รายงานตรงต่อ WHO)¹
- 47 ประเทศ มีมาตรการห้ามจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าทุกรูปแบบ (PUBLISHED BY THE VAPING SITE VAPED BY TOTALLY WICKED)¹
- 49 ประเทศ กำหนดให้การค้าจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า ต้องได้รับอนุญาตและมีการควบคุมการค้าจำหน่าย
- 4 ประเทศ ห้ามจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าที่มีสารนิโคติน

จากข้อมูลทั้งหมดที่น่าสนใจในเอกสารนี้ ชี้ให้เห็นว่า การกมมาตรการห้ามนำเข้าและห้ามจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า ถือเป็นมาตรการที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย เพื่อป้องกันเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ที่อดทนที่ไม่นสูบบุหรี่ จากการเข้าถึงบุหรี่ไฟฟ้าหรือผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับบุหรี่ไฟฟ้า เพื่อไม่ให้เข้าสู่การเสพติดนิโคติน

ดังนั้น จุดยืนของประเทศไทย ในฐานะหนึ่งในรัฐภาคีภายใต้กรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก (WHO-FCTC) จึงยืนยันมาตรการห้ามนำเข้าและห้ามจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า อย่างเด็ดขาด ในทุกกรณี โดยปราศจากข้อกังขาใด ๆ

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมจากเอกสารได้ที่

1. <https://profglantz.com/2021/11/03/47-countries-have-banned-e-cigarettes/>
เอกสาร 9 เหตุผลที่ประเทศไทยต้องกมมาตรการนำเข้าและจำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้า

www.ashthailand.or.th

มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ (มสท.)

36/2 ซอยสุขุมวิท 10 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0-2278-1828 โทรสาร 0-2278-1830
www.ashthailand.or.th Email : info@ashthailand.or.th

